

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 7C/43/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8216202187
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Lajoš
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2018:8216202187.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Romanom Lajošom, v spore žalobcu: KRUK Česká a Slovenská republika, s.r.o., Československé armády 954/7, 500 03 Hradec Králové, IČO: 247 85 199, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou Gallo s.r.o., Jilemnického 30, 036 01 Martin proti žalovanej: M. C., nar. X.X.XXXX, C. XXX/XX, XXX XX K., o zaplatenie 4.968,75 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu v celom rozsahu **z a m i e t a** .

Žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 4.968,75 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 4.812,34 Eur od 29.10.2014 do zaplatenia, náhrady trov konania a náhrady trov právneho zastúpenia.

2. Žalobu žalobca odôvodnil tým, že Slovenská sporiteľňa, a.s. a žalovaná uzatvorili 15.3.2011 zmluvu číslo XXXXXXXXX, na základe ktorej sa zaviazala poskytnúť žalovanej úver vo výške 3.600,- Eur. Žalovaná sa zaviazala splácať úver v pravidelných mesačných splátkach po dobu 120 mesiacov od 27.4.2011 v sume po 63,70 Eur (okrem prvej splátky splatne do 31.3.2011 v sume 28,46 Eur. Úver bol poskytnutý žalovanej jednorazovo bezhotovostne. Neoddeliteľnú súčasť zmluvy tvoria Všeobecné obchodné podmienky Slovenskej sporiteľne, a.s. Žalovaná sa touto zmluvou - okrem iného - zaviazala splácať poskytnutý úver vo vyššie uvedených mesačných splátkach, ďalej sa zaviazala vrátiť poskytnuté finančné prostriedky spolu s úrokmi z úveru ako aj uhradiť celkové náklady spojené s poskytnutím úveru. Vzhľadom na to, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutý úver resp. jednotlivé povinné splátky úveru riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a všeobecnými obchodnými podmienkami, Slovenská sporiteľňa a.s. po predchádzajúcej výzve žalovanej dňa 6.10.2014 písomne oznámil, že v súlade s ustanoveniami zmluvy a všeobecných obchodných podmienok vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru a žiada o okamžité splatenie úveru. Žalobca listom zo dňa 30.3.2016 - výzva pred podaním žaloby vyzval žalovanú k úhrade celej dlžnej sumy. Do dnešného dňa žalovaná dlžnú sumu neuhradila. Zároveň poukázal na to, že žalobca sa stal veriteľom žalovanej na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok, uzavretej 29.10.2014 podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka medzi Slovenskou sporiteľňou a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom, o čom bola žalovaná upovedomená oznámením o postúpení pohľadávky.

3. Žalovaná sa k žalobe, ktorá jej bola doručená do vlastných rúk 26.4.2016 písomne nevyjadrila.

4. Vo vyjadrení zo 6.9.2016 žalobca uviedol, že žalovaná do 1.8.2014 uhradila cca 18 splátok, konkrétne sumu 1.136,16 Eur. Žalovaná suma pozostáva z istiny v sume 3.502,53 Eur, úrokov v sume 1.297,36 Eur,

poplatkov v sume 12,45 Eur a úroku z omeškania v sume 156,41 Eur. Vo vyjadrení zo 14.12.2017 žalobca na výzvu súdu uviedol, že je názoru, že naplnil všetky zákonné predpoklady domáhať sa zaplatenia finančnej sumy v zmysle podanej žaloby. Vo vzťahu k 90-dňovej lehote ustanovenej § 92 ods. 8 zákona o bankách poukázal na tú skutočnosť, že táto lehota by mohla mať právny význam len vtedy, pokiaľ by sa právne vyžadovanými listinami podarilo obnoviť platobnú disciplínu dlžníka. Táto lehota je bez právneho významu v situácii, kedy si je dlžník plne vedomý svojho dluhu a svoju platobnú disciplínu neobnovil, ako tomu bolo v prejednávanej spore po dobu viac než jedného roku. Žalobca preukázal dostupnými listinnými dôkazmi, že žalovaná bola v omeškaní viac ako 90 dní, v omeškaní, ktoré začalo a následne plynulo a trvá aj po doručení relevantných písomností žalovanej. Dôvodová správa k zákonu o bankách uvádza, že ustanovením § 92 ods. 1 - 7 sa upravujú len prípady prelomenia bankového tajomstva. Poukázal na odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 27Co/5/2017 zo 16.8.2017 a ďalej na rozhodnutia Krajského súdu Prešov sp. zn. 9Co/20/2016 z 2.5.2017 ako aj sp. zn. 19Co/2/2016 z 2.5.2017 a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoSr/3/2017 z 25.5.2017. Pre platné postúpenie nie je potrebné, aby sa výzva zo dňa 8.9.2014 dostala do dispozičnej sféry jej adresáta stačí ak sa banka o doručenie pokúsi, čo potvrdzuje aj rozhodnutie Krajského súdu Prešov zo dňa 29.6.2016: „(keďže zákon č. 483/2001 Z. z. predpokladá aby výzva bola písomná, musí sa banka aspoň pokúsiť o jej zaslanie odporcom na ich poslednú známu adresu), a to napr. poštovým podacím lístkom, doručenkou a podobne“. Podľa názoru žalobcu pod pojem „podobne“ možno zahrnúť tú skutočnosť, že banka túto výzvu vygenerovala, v rovnaký deň odoslala a v zmysle Všeobecných obchodných podmienok sa zásielka považuje za doručенú v tuzemsku tretí deň po jej odoslaní.

5. Súd vykonal vo veci pojednávania 22.11.2017 a 8.3.2018, na ktoré boli predvolaní ako právny zástupca žalobcu, tak aj žalovaná. Právny zástupca žalobcu sa na pojednávanie konané 8.3.2018 nedostavil, svoju neúčast' písomne ospravedlnil a žiadal rozhodnúť na základe predložených listinných dôkazov a vyjadrení. V zmysle § 180 C.s.p. súd konštatoval, že právnomu zástupcovi žalobcu a prostredníctvom neho aj samotnému žalobcovi (§ 110 C.s.p.) bolo predvolanie na pojednávanie doručené riadne a včas (doručenie vykázané 15.1.2018) a rovnako tak aj žalovanej (u žalovanej doručenie vykázané 12.1.2018). Keďže strany sporu o odročenie pojednávania nepožiadali, súd rozhodol, že sú splnené podmienky pre pojednávanie v neprítomnosti žalobcu a žalovanej. Na nariadených pojednávaniach preto vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov pripojených k spisu a to: výpis z obchodného registra č.l. 3, zmluva o splátkovom úvere č.l. 5-6, výzva Slovenskej sporiteľne, a.s. z 8.9.2014 č.l. 7, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo 6.10.2014 č.l. 8 s doručenkou, oznámenie o postúpení pohľadávky podľa § 526 OZ č.l. 10, predžalobná výzva žalobcu č.l. 11, všeobecné obchodné podmienky č.l. 12-22, vyjadrenie žalobcu č.l. 35 s pripojeným výpisom z účtu, totožné na č.l. 47-50, kópia poštového podacieho hárku z 30.3.2016 č.l. 51, zmluva o postúpení pohľadávok č.l. 57-64, vyjadrenie žalobcu zo 14.12.2017 na č.l. 70, pričom bol zistený nasledovný skutkový stav.

6. Slovenská sporiteľňa a.s. (ďalej aj „banka“) so žalovanou uzavrela 15.3.2011 zmluvu o splátkovom úvere, ktorého predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 3.600,- Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v splátkach po 63,70 Eur mesačne k 27. dňu v kalendárnom mesiaci (okrem prvej splátky vo výške 28,46 Eur splatnej 31.3.2011), počet splátok 120 od 31.3.2011, konečná splatnosť úveru: 27.2.2021. Pôvodný veriteľ úverovej zmluvy bola banka, ktorá mala žalobcovi ako nebankovej spoločnosti zmluvou o postúpení pohľadávok z 29.10.2014 postúpiť pohľadávku z predmetnej úverovej zmluvy.

7. Z výzvy z 8.9.2014 vyplýva, že Slovenská sporiteľňa a.s. oznámila žalovanej, že je v omeškaní so splácaním úveru ku dňu 7.9.2014 vo výške 1.598,59 Eur. Doklad o tom, že výzva bola reálne vyhotovená a žalovanej skutočne zasielaná, žalobca nepredložil.

8. Oznámením zo dňa 6.10.2014, ktoré sa dostalo do dispozičnej sféry žalovanej 8.6.2015 oznámila banka klientovi, že ku dňu 3.10.2014 vyhlásila mimoriadnu splatnosť poskytnutého úveru. Pohľadávku zo Zmluvy bola žalovaná vyzvaná zaplatiť do 15 dní. Toto oznámenie malo byť podľa pripojenej doručky žalovanej doručené 13.10.2014. Oznámením z 11.11.2014 oznámila banka žalovanej, že zmluvou o postúpení pohľadávok z 29.10.2014 postúpila predmetnú pohľadávku z úverovej zmluvy na žalobcu. Podľa vyjadrenia žalobcu žalovaná uhradila z titulu poskytnutého úveru sumárne splátky vo výške 1.136,16 Eur, čím uhradil cca. 18 splátok.

9. Spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou (§ 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej „CSP“).

10. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. Zmluva o úvere patrí medzi tzv. absolútne obchody (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka), avšak právny vzťah medzi stranami založený predmetnou zmluvou o spotrebiteľskom úvere bolo treba posudzovať i podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré predstavujú základný právny rámec ochrany spotrebiteľa, popri ostatných zákonoch o ochrane spotrebiteľa (č. 634/1992 Zb., resp. č. 250/2007 Z.z.) a o spotrebiteľských úveroch (č. 258/2001 Z.z., resp. č. 129/2010 Z.z.).

12. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

14. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

15. Podľa § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

16. Žalobca nepopiera postavenie žalovanej v ich zmluvnom vzťahu so Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako spotrebiteľky, ani spotrebiteľský charakter úveru. Nemôžu preto byť pochybnosti o použití ustanovení Občianskeho zákonníka na posúdenie celej zmluvy, včítane podmienok, za ktorých bol úver poskytnutý i prechodu práv a povinností zo zmluvného vzťahu z pôvodného veriteľa na žalobcu. Základným znakom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať ustanovenia spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, t. j. neprijateľné podmienky.

17. Neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú v ustanovení § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka vymedzené iba príkladom, čo znamená, že nejde o výpočet taxatívny a ako neprijateľnú podmienku možno vyhodnotiť aj iné zmluvné dojednania, pričom základným kritériom je vytvorenie nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

18. Podľa § 524 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

19. Podľa § 525 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku,

pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

20. Podľa § 526 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

21. Zmluvný vzťah medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovanou má charakter spotrebiteľského úveru, poskytnutého bankou. Už citované ustanovenie § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka síce veriteľovi, ktorým v tomto prípade bola Slovenská sporiteľňa, a.s., umožňuje svoju pohľadávku postúpiť na iného aj bez súhlasu dlžníka, v tomto prípade žalovaného, ale za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 525 Občianskeho zákonníka, teda nesmie odporovať dohode medzi stranami vzťahu ani zákonu.

22. Súd nezistil, aby postúpeniu pohľadávky Slovenskou sporiteľňou, a.s. na žalobcu bránila dohoda, ktorá by bola uzavretá medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovanou.

23. Úver žalovanej bol poskytnutý bankou, ktorá úvery poskytuje na základe bankovej licencie. Bolo preto povinnosťou súdu zisťovať, či obmedzenia pre postúpenie pohľadávky bankou na iný subjekt, navyše v tomto prípade na subjekt nebankový nepozná zákon o bankách (zákon číslo 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších predpisov). V tejto súvislosti súd uvádza, že vzhľadom na postavenie žalovanej ako spotrebiteľky, bola daná povinnosť súdu vykonať ex offo súdnu kontrolu zmluvy o úvere, či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a to napriek nečinnosti žalovaného, lebo pri spotrebiteľských zmluvných vzťahoch má súd dbať o to, aby nevedomosť spotrebiteľa nebola na jeho úkor a vyvažovať tak práva a povinnosti oboch strán (porovnaj uznesenie NS SR vo veci sp. zn. 6Cdo 1/2012). Rovnako tak bol súd povinný zisťovať, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky, ktorej úhrada je predmetom sporu, pričom v tomto smere súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.1.2009 sp. zn. 1Cdo 76/2007.

24. Podľa § 89 ods. 1 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách, banka a pobočka zahraničnej banky pri vykonávaní bankových činností na území Slovenskej republiky uzatvárajú a vykonávajú obchody so svojimi klientmi na zmluvnom základe v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Klient má právo na uzavretie zmluvy o obchode v slovenskom jazyku, ako aj na poskytovanie informácií od banky a pobočky zahraničnej banky, na predkladanie podaní banke a pobočke zahraničnej banky a na uskutočňovanie inej komunikácie s bankou a pobočkou zahraničnej banky v slovenskom jazyku; týmto nie je dotknutá možnosť súbežného používania iných jazykov, ak to ustanovuje osobitný zákon alebo ak sa na tom banka alebo pobočka zahraničnej banky so svojim klientom písomne dohodnú, pričom klient má právo vybrať si rozhodujúci jazyk pre znenie zmluvy, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Banka alebo pobočka zahraničnej banky si so svojim klientom môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchylné od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchýliť; takáto zmluva musí mať formu a podobu vyžadovanú zákonom alebo dohodou účastníkov, pričom banka a pobočka zahraničnej banky zodpovedá za jej preukázateľné vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu najneskôr pri uzavretí obchodu a za jej uchovávanie a ochranu podľa § 42 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/483/20170201>>.

25. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka;

banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

26. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi Slovenskou sporiteľňou a.s. a žalovanou existoval občianskoprávny záväzkový vzťah, titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou, pretože pri jej uzatváraní žalovaná ako spotrebiteľ nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti a predchodca žalobcu ako dodávateľ tak konal.

27. Žalobca sa v konaní od žalovanej domáha zaplatenia žalovanej sumy z pohľadávky, ktorú mal nadobudnúť zmluvou o postúpení od banky, preto súd v prvom rade skúmal aktívnu legitimáciu na strane žalobcu a dospel k záveru, že nie je daná, pretože v konaní síce žalobca predložil výzvu Slovenskej sporiteľne, a.s. pre žalovanú a to z 8.9.2014 s upozornením na omeškanie, avšak nijako nepreukázal jej autenticitu, t.j. že bola výzva skutočne vyhotovená, odoslaná a aj reálne doručená žalovanej (resp. minimálne jej doručovanie napríklad podacím lístkom). V konaní bola totiž predložená len kópia výzvy bez akéhokoľvek dokladu o jej odoslaní a prípadnom doručení žalovanej. Tým sa nepreukázalo platné postúpenie predmetnej pohľadávky na postupníka t.j. žalobcu, ktorý nie je bankou (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/722/2015 z 10.8.2016) a tým nebola dodržaná ani lehota 90 kalendárnych dní, ktorá je určená pre klienta na plnenie svojho dlhu, čím môže docieľiť nepostúpenie pohľadávky z banky na iný subjekt. Pritom je irelevantné, ak neboli splnené uvedené podmienky, s akou sumou bol žalovaný v omeškaní, ak nebolo preukázané doručenie výzvy a zákonná lehota pred postúpením.

28. Žalobca teda neunesol dôkazné bremeno preukázania postupiteľnosti (spôsobilosti na postúpenie) takejto pohľadávky pôvodného veriteľa Slovenskej sporiteľne, a.s., teda licencovaného subjektu oprávneného podľa zákona o bankách poskytovať spotrebiteľské úvery, na žalobcu, z ktorého by mu vzniklo právo vymáhať žalovanú pohľadávku. Nebolo totiž preukázané doručenie písomnej výzvy veriteľa na splnenie záväzku dlžníkovi podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, pred postúpením jeho pohľadávky postupníkovi.

29. Písomná výzva upravená v citovanom zákonom ustanovení (§ 92 ods. 8 veta prvá zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách) je faktickým úkonom, ktorý je nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu, a to postúpenia pohľadávky zo strany banky na osobu, ktorá nie je bankou aj bez súhlasu jej klienta, po uplynutí zákonom stanovenej lehoty 90 dní. V prípade, ak tento faktický úkon nebol preukázateľne vykonaný a doručený žalovanej, nemôže byť platná ani zmluva o postúpení, z ktorej žalobca odvodzuje svoju aktívnu legitimáciu. Vo všeobecných obchodných podmienkach Slovenskej sporiteľne a.s. v bode 19.16 sa síce okrem iného uvádza, že „banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť na tretiu osobu akékoľvek pohľadávky voči klientovi“ avšak zároveň sa tam uvádza, že „klient je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči banke len s predchádzajúcim písomným súhlasom banky“, čo spôsobuje nerovnováhu v zmluvných vzťahoch v neprospech spotrebiteľa, preto naň súd neprihliadal ako na platné dojednanie a umožňuje obísť splnenie predpokladov pre postúpenie pohľadávky uvedených v § 92 ods. 8 zákona o bankách.

30. Aktívnu vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitimáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29.6.2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

31. Slovenská sporiteľňa, a.s. bola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku, ktorá je predmetom tohto sporu voči žalovanej na žalobcu len po tom, ak by bola žalovaná napriek jej písomnej výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, a to aj bez súhlasu klienta. V prípade, že takéto predpoklady splnené neboli, bolo potrebné na takúto pohľadávku hľadieť ako na nepostupiteľnú, teda pohľadávku ktorej postúpenie by bolo v priamom rozpore so zákonom. Z tohto dôvodu by potom samotná zmluva o postúpení pohľadávky v časti týkajúcej sa takejto nepostupiteľnej pohľadávky bola absolútne neplatným právnym úkonom, na ktorú neplatnosť

bol povinný súd v konaní ex offio aj bez námietky žalovaného prihladiuť (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 26Co/445/2015 z 19.4.2016).

32. Súd podporne poukazuje i na výklad ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách Krajským súdom v Žiline v rozhodnutí sp.zn. 7Co/715/2015 z 24.2.2016, ktorý uvádza, že uvedené zákonné ustanovenie v prvej vete hovorí o tom, že ak bola doručená písomná výzva banky na úhradu dlžnej sumy, napriek ktorej však za obdobie dlhšie ako 90 kalendárnych dní túto dlžnú sumu dlžník neuhradí, môže banka pohľadávku postúpiť inej osobe, ktorá nie je bankou aj bez jeho súhlasu. Veta druhá hovorí o tom, že banka takéto právo nemôže uplatniť, ak by jej klient pred postúpením uhradil omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva. Banka však aj v prípade, že klient uhradí omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva, môže pohľadávku postúpiť v prípade, ak súčet všetkých omeškaní so splnením, čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke, alebo pobočke zahraničnej banky, presiahol jeden rok. Inými slovami povedané, banka musí najskôr klienta vyzvať na úhradu peňažného záväzku, s ktorým je v omeškaní, ak po tejto výzve dlhšie ako 90 kalendárnych dní klient neuhradí peňažný záväzok môže banka postúpiť pohľadávku aj na tretiu osobu, ktorá nie je bankou. V prípade, ak by aj po uplynutí 90 dní klient svoj peňažný záväzok, s ktorým je v omeškaní, uhradil, takto banka postupovať nemôže, ak však po uplynutí 90 dní klient svoj omeškaný peňažný záväzok uhradí, ale ide o peňažný záväzok, s ktorým je v omeškaní dlhšie ako 1 rok, môže banka aj napriek tejto úhrade pohľadávku postúpiť. Uvedené vyplýva aj z formulácie „napriek písomnej výzve...“, čo znamená, že najskôr musí byť vyhotovená a odoslaná písomná výzva a potom môže nastať situácia, že klient bude dlhšie ako 90 dní v omeškaní alebo nebude, teda táto okolnosť je až následná a od nej sa odvíja možnosť postúpiť pohľadávku na nebankový subjekt.

33. Nakoľko žalobca nepreukázal, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia v právnom vzťahu, z ktorého je vyvodzovaný žalobou uplatnený nárok, lebo nepreukázal platné postúpenie predmetnej pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy z banky na nebankovú spoločnosť, teda svoju aktívnu vecnú legitímáciu v konaní, súd žalobu v celosti ako nedôvodnú zamietol.

34. Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci (§ 255 ods. 1 CSP). Výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 257 ods. 1 CSP).

35. O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 1, 2 CSP).

36. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP a s prihladiutím na § 257 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, avšak z dôvodov hodných osobitného zreteľa ich výnimočne nemusí priznať. Žalovaná síce bola v konaní plne úspešná, no súd dospel k záveru, že jej pre procesnú nečinnosť žiadne trovy konania, ktorých náhradu by mohla požadovať nevznikli. Preto súd rozhodol, že žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.)

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.